

XVIII TAVALINE PÜHAPÄEV C AASTAL

(Esimene lugemine Kg1 ,2. Kg2 ,21-23)

Lugemine Koguja raamatust:

"Tühisuste tühisus," ütleb Koguja, "tühisuste tühisus, ja kõik on otsekui tuuleõhk. Kõik, mis inimesel on, tuleb tema tarkusest, teadmisest ja oskusest, kuid ometi peab ta kõik jätma inimesele, kes pole selle kallal mingit vaeva näinud. Seegi on tühi töö ja väga paha. Sest mis kasu on inimesel kõigest oma vaevast ja tööst - kõigest, millega ta teeb endale tüli päikese all. On ju kõik tema päevad täis kannatust ja tema tööst tuleb pahameelt, nii et ööselgi ei saa tema süda rahu, ja tühine on tema töö."

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps95 ,1-2.6-7c.7d-9 R.7d.8a)

R: Kui te kuulete Issanda häält, ärge paadutage oma südant.

Tulgem, hõisakem Issanda ees,
rõkakem rõõmust oma päästekalju poole!

Tulgem tema palge ette tänamisega,
laulgem temale kiituselaule.

R:

Tulge, kummardagem ja põlvitagem,
heitkem silmili Issanda, oma Looja, palge ette.
Sest tema on meie Jumal ja meie tema karjamaa rahvas,
tema lambad, keda ta juhib oma parema käega.

R:

"Täna, kui te kuulete tema häält, ärge paadutage oma südant,
nii nagu Meribas, nagu Massa päeval kõrbes.
Seal teie esiisad kiusasid mind ja panid mind proovile,
kuigi nad said näha minu vägevaid tegusid."

R:

(Teine lugemine Kl3 ,[1-5.9-11](#))

Lugemine püha apostel Pauluse kirjast koloslastele:

Vennad, kui te juba olete kord ühes Kristusega üles tõusnud, siis otsige seda, mis on kõrges, kus Kristus on istumas Jumala paremal käel. Püüdke selle poole, mis on taevas, mitte selle poole, mis maa peal. Sest te olete surnud, aga teie elu on ühes Kristusega Jumalas varjatud. Ja kui Kristus - teie elu - saab avalikuks, siis ilmute teiegi koos temaga kirkuses. Sellepärast suretage enestes see, mis on maine: kõlvatus ja häbitus, kired ja himud ning ahnus, mis on ebajumalateenistus. Ärge valetage üksteisele, sest te olete end lahti riietanud vanast inimesest ja tema tegudest ning olete end rüütanud uue inimesega, kes saab uueks Jumala näo järele, et teda ära tunda. Kui see sünnib, siis pole enam ei juuti ega kreeklast, ei ümberlõigatut ega ümberlõikamatut, umbkeelset, sküüti, orja ega

vaba, vaid Kristus on kõik kõikide sees.
See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Mt 24,42a.44)

Halleluuja. Olge ärkvel ja valvake,
sest Inimese Poeg tuleb tunnil, mida teie ei oska ära arvata. Halleluuja.

(Evangeelium Lk12, [13-21](#))

Lugemine püha Luuka evangeeliumist:

Sel ajal ütles keegi rahva seast Jeesusele: "Õpetaja, ütle mu vennale, et ta jagaks minuga päranduse."
Aga Jeesus ütles talle: "Inimene, kes on seadnud mind teie üle kohtumõistjaks või jagajaks." Ja ta ütles neile: "Vaadake ette ja hoidke end igasuguse ahnuse eest, sest ka külluses ei saa kellegi elu olenema sellest, mis tal on."

Ja ta rääkis neile tähendamissõna ning ütles: "Ühe rikka mehe põllumaa oli hästi vilja kandnud. Ja ta arutles endamisi nõnda: "Mis ma nüüd teen? Mul ei ole kohta, kuhu võiksin oma vilja koguda." Ja ta ütles: "Seda ma teen: ma lõhun maha oma aidad ja ehitan suuremad, kogun neisse oma vilja ja muu vara ning ütlen oma hingele: Hing, nüüd on sul palju head tagavaraks paljudeks aastateks - puhka, söö ja ole rõõmus." Aga Jumal ütles talle: "Sina arutu! Selsamal ööl nõutakse sinult sinu hing! Kellele jääb kõik see, mida oled soetanud." Nõnda on lugu inimesega, kes kogub endale tagavara iseenese jaoks, kuid ei ole rikas Jumalas."

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, kujutagem ette, et teil on vaja taksoga sõita. Te lähenete peatusale ja seal seisab auto, millele on uksele kirjutatud: "Kristlik takso".

Kas teie istuksite niisugusesse autosse? Ei tea, aga vähemalt väike kahtlus oleks hinges ikka küll: kas väljendub taksoteenuse kristlikkus õiglasel hinnal, või tähendab see seda, et kogu tee tuleb kannatada sohvi pööramiskatseid ja lõpuks teha "vabatahtlik annetus jumalasõna kuulutamise heaks", või hoopiski seda, et sõiduriistale pole kunagi tehtud tehnölevaatust ja taksojuht loodab nii auto vastupidavuse kui ka politseikontrolli vältimise osas kindlalt oma Looja peale... Usk on kindlasti väga hea asi, aga päris igale poole see vist ikka ei sobi. Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Oli kord kusagil kauges maailma nurgas üks metsik suguharu, kelle religioon selles seisnes selles, et kõik suguharu liikmed pidid igal hommikul oma otsaesist lemmasõnnikuga määrima. Nagu usuti, pidi see aitama kõiksugu kurjade vaimude vastu.

Ühel päeval aga saabusid kristlikud misjonärid. Nad oskasid paljusid asju kohalikest paremini, suutsid ravida nii mitmeidki haigeid, kes olid siiani lihtsalt surma oodanud. Aja jooksul õnnestuski misjonäridel pärismaalasi oma usu paremuses veenda. Nad õpetasid, et haigused saavad tihti alguse

puudulikust hügieenist, ja varsti oli siis ka otsaesise lehmäsõnnikuga määrimisel lõpp peal.

Kui uurida religioonide ajalugu, siis võib märgata, et veenda kedagi oma usku vahetama õnnestus just siis, kui suudeti näidata, et uued jumalad on vägevamad või targemad. Targemad ja vägevamad jumalad? Kas ei olnud pigem nii, et uue religiooni toojad oskasid muljet avaldada, olid paremad arstid ja tseremooniameistrid, sotsioloogid ja psühholoogid, või lihtsalt paremad sõjamehed.

Uue usundi vastuvõtmisel said niisiis otsustavaks argumendid, millel polnud mingit otsest seost teispoolsete jõududega, vaid mis pärinesid sellest maailmast ja näisid suutvat inimeste elu ja kooselu paremini organiseerida. Minevikus nähti pahatihti teiste inimeste täiesti maiste võimete taga nende jumalate vägevust. Paljud rahvad, kes teiste, sõjakamate poolt alistati, võtsid üle vallutajate usundi puhtpragmaatilistel kaalutlustel, sest omad jumalad olid osutunud nõrgemateks.

Seevastu kui tänapäeval õnnestub mõnel teadlasel teha mingi suur avastus, ei mõtle keegi kõigepealt sellele, et ju siis tal on parem jumal kui teistel inimestel. Kui kaks riiki peavad omavahel sõda ja üks alistab teise, siis öeldakse, et võitjal olid paremad relvad või läbimõeldum strateegia - keegi ei mõtle enam, et võitjal oli mingi otseühendus jumalatega, kes talle võidu kätte tõid.

Kas on see nüüd õige või vale, hea või halb, et religioon ei mängi enam inimestevahelises suhtlemises nii kesket rolli kui varem? Igal juhul on Jeesuse õpetus arendanud inimkonda pigem just selles suunas, et maiseid asju tuleb lahendada maiste vahenditega.

Tänases evangeeliumis tuleb üks mees rahva hulgast Jeesuse juurde ja palub: "Õpetaja, ütle minu vennale, et ta jagaks minuga päranduse". Tema aga vastab: "Inimene, kes on seadnud mind teie üle kohtumõistjaks või jagajaks?" Üsna jäme vastus, kas pole, kui arvestada sellega, et vaevalt oleks keegi julgenud kuulsat rabi kõnetada asjas, mille puhul poleks küsija ise veendunud, et teda on ebaõiglaselt koheldud.

Jeesus ei vaidlusta seda, küll aga hoiatab ahnuse eest ja räägib sinna juurde esmapilgul üsna mõistetamatu loo mehest, kes oli saanud suure saagi ja kavatses oma aidad suuremaks ehitada. Kuid mida oleks pidanud too õnnetu mees oma suure saagiga siis peale hakkama? Kui juba tema põldudel hea saak kasvas, siis oli saak hea kogu maal - kõigil oli küllalt toitu. Aita oleks pidanud niikuinii suurendama. Ning mis on selleski laiduväärset, kui üks inimene ütleb endale: "Hing, nüüd on sul palju head tagavaraks paljudeks aastateks - puhka, söö ja ole rõõmus." Kas polnud too mees näinud varem ka ikaldusaastaid? Mis oli selles nii halba, et ta soovis puhata ja rõõmu tunda? Ainus, mida võiks talle ette heita, on ettevaatamatus saatuse ees. Tal polnud varuvarianti valmis mõeldud ja ta ei mõelnud ei Jumalale ega omaenda võimalikule peatsele surmale.

Tegelikult käitus too mees, kes tuli oma päranduse probleemiga Jeesuse juurest õigust otsima, samuti ettevaatamatult, kuid risti vastupidi. Ta ei jätnud religioosset vaatenurka täiesti kõrvale, vaid tuli rabi Jeesuse juurde küsimusega, mis oli juriidilist laadi, justkui soovinuks ta usundit oma maiste huvide saavutamiseks ära kasutada. Tegelikult ei tulnudki ta Jeesuse käest midagi küsima, vaid lausa nõudis, et Jeesus tema venda manitsema läheks. Jeesuse vastus viitas vajadusele saatusega arvestada: alati ei tasu vahendeid valimata oma tahet läbi suruda.

Armsad õed ja vennad, me küsime liigagi tihti küsimusi, mille vastuseid me arvame ise teadvat ja ootame ainult kinnitust oma veendumusele. Vahel on meiegi küsimused ja palved pigem nõudmised või siis mõeldud lõksuna, et üllatada vestluskaaslast vastusega, mida tema ei osanud ette näha. Kui

selline käitumine on vastuvõetamatu isegi inimeste vahel, siis seda enam peaksime olema ettevaatlikud Jumala ees oma õigust otsides.

Meie Looja ei ole meile midagi võlgu - ja me peame sellega leppima, et tema teeb mida tema tahab. Jumala puhul ei saaks ju olla teisiti, sest kui peaks valitsema vaid inimese õigus, siis ei saaks Jumal meid inimliku küpsuseni kasvatada. Üks selle kasvatuse keskseid osi on katsumused, kui vahel antakse meile ilma mingite teeneteta hästi palju kätte, vahel aga võetakse midagi eriti ülekohtuselt ära. Muuhulgas peame õppima sedagi, et paljusid inimestevahelisi probleeme on otstarbekam lahendada ilmaliku maailma vahenditega kui religioossete arvamuste - või koguni eelarvamuste - abil. Seda ütles meile ju ka Jeesus tänases evangeeliumis. Aamen.